

B&W Adviesnota

Onderwerp	Verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht
Zaaknummer	Z25001692
B&W datum	01-07-2025
Naam steller	Medewerker team Vergunningverlening Toezicht Handhaving
Teammanager	Teammanager team Vergunningverlening Toezicht Handhaving
Portefeuillehouder	Daan Janssen

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, datum: 19-05-2025

Openbaarheid

Ja, na het informeren van betrokkenen.

Bevoegd orgaan

B en W

N.v.t.

Advies

1. Geen ontheffingen meer te verlenen voor het in de openlucht verbranden van afvalstoffen buiten een inrichting volgens de 'oude' Wet milieubeheer.
2. Zeer terughoudend om te gaan met het verlenen van omgevingsvergunningen en ontheffingen voor het verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht volgens de Omgevingswet en de huidige Wet milieubeheer.
3. Een uitzondering onder voorwaarden mogelijk te maken voor bestaande Sint-Maartensvuren.
4. Met het oog op de gezondheid, de veiligheid en het beschermen van het milieu voorschriften te verbinden aan een omgevingsvergunning voor het verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht.
5. Het Beleidskader Verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht gemeente Venray (bijlage 1) vast te stellen.
6. In 2025 en 2026 in totaal € 10.500 beschikbaar te stellen voor het versterken van het toezicht op het verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht.
7. Dit budget ten laste te laten komen van de algemene middelen.

Inleiding

Tot op heden is het verbranden van afvalstoffen in de openlucht geregeld in Artikel 5:34 van de APV. Daarin is een verbod opgenomen met een vrijstelling voor een jaarlijkse periode die daartoe door de gemeente kon worden aangewezen en een mogelijkheid tot het verlenen van een ontheffing door het college. Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Tegelijkertijd is artikel 10.2 van de Wet milieubeheer iets gewijzigd. Daardoor geldt nu, vanwege Artikel 3.40e van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het verbranden van bedrijfsafvalstoffen een omgevingsvergunningplicht. Voor het verbranden van huishoudelijke afvalstoffen geldt nog steeds een verbod, waarvan burgemeester en wethouders een ontheffing kunnen verlenen. De gemeentelijke regelgeving moet in lijn worden gebracht met de vereisten

volgens of krachtens de Omgevingswet en de gewijzigde Wet milieubeheer en er moet nieuw beleid komen om deze regelgeving op te baseren.

Het onderwerp sluit aan bij de activiteit 'Gezondheid (incl. sport) en Zorg' van het programma Leven van het collegeprogramma en bij de algemene ambitie van het programma Wonen. Het sluit ook aan bij de ambitie 'Een gezond Venray heeft de toekomst' van de Omgevingsvisie.

Beoogd resultaat

- Een geactualiseerd beleid dat aansluit bij de vereisten volgens of krachtens de Omgevingswet en de gewijzigde Wet milieubeheer, met een afwegingskader voor het verlenen van omgevingsvergunningen voor het verbranden van bedrijfsafvalstoffen en ontheffingen voor het verbranden van huishoudelijke afvalstoffen.
- Een permanente verbetering van de luchtkwaliteit in Nederland met als beoogd resultaat een gezondheidswinst van minimaal 50 procent in 2030 ten opzichte van 2016, zoals gesteld in het Schone Lucht Akkoord.

Argumenten

1.1 De regelgeving voor het verbranden van afvalstoffen is veranderd

Voor het verbranden van afvalstoffen in de openlucht geldt nu bijna altijd een omgevingsvergunningplicht. Alleen voor het verbranden van huishoudelijke afvalstoffen geldt nu een ontheffingsmogelijkheid.

2.1 Het verbranden van afvalstoffen in de openlucht is slecht voor de luchtkwaliteit

Grootschalige verbranding in de openlucht leidt tot forse emissies van onder meer fijnstof. Dit staat in het nu geldende derde Landelijk afvalbeheerplan (LAP3).

2.2 De luchtkwaliteit in de gemeente Venray laat te wensen over

Geen enkele gemeente in Limburg voldoet aan de gezondheidkundige advieswaarden voor luchtkwaliteit van de Wereldgezondheidsorganisatie. De luchtkwaliteit in de gemeente Venray is slechter dan in de meeste andere Limburgse gemeenten. Met name de blootstelling aan fijnstof is bovenmatig hoog. Dit blijkt uit het Rapport Luchtkwaliteit en gezondheid in Limburg van de GGD Limburg.

2.3 Een slechte luchtkwaliteit is slecht voor de gezondheid

De gezondheidseffecten die inwoners van Venray ondervinden ten gevolge van het inademen van luchtverontreiniging komen overeen met het dagelijks meeroken van ruim vijf sigaretten. Ook dit volgt uit het rapport van de GGD Limburg.

2.4 Het verbranden van afvalstoffen in de openlucht is geen doelmatig beheer van afvalstoffen

Afvalstoffen kunnen hoogwaardiger worden verwerkt, in ieder geval door middel van verbranding met energierugwinning. Ook dit staat in LAP3. Alle overheden moeten rekening houden met het LAP. Dit staat in artikel 10.14 van de Wet milieubeheer.

2.5 Voor het verbranden van afvalstoffen in de openlucht zijn voldoende alternatieven

In de meeste gevallen, waaronder snoeiafval van bedrijven, is het mogelijk het afval af te (laten) voeren. Voor het onschadelijk maken van met bacterievuur besmet materiaal is de instructie van de keuringsdienst Naktuinbouw om te rooien en daarna te versnipperen, begraven of composteren. Zie bijlage 2 bij het Beleidskader.

2.6 Het bevorderen van de luchtkwaliteit sluit aan bij onze ambities over omgevingskwaliteit en gezondheid

De gemeente Venray is aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord (SLA). Het doel van het SLA is om gezamenlijk de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren, met als beoogd resultaat een gezondheidswinst van minimaal 50 procent in 2030 ten opzichte van 2016. Onder de vlag van De Gezondste Regio heeft Venray, samen met de andere gemeenten in Noord-Limburg, de ambitie om van Noord-Limburg de gezondste regio te maken. Een van de ambities van de omgevingsvisie van de gemeente Venray is Een gezond Venray heeft de toekomst, wat gaat over het verbeteren van de milieukwaliteit en het gezond zijn van de leefomgeving. In het Omgevingsprogramma Landelijk Gebied wordt daartoe gesteld dat de lucht die we inademen veilig en gezond hoort te zijn.

3.1 Sint-Maartensvuren hebben een traditioneel-culturele waarde

Sint-Maarten wordt nog steeds gevierd in de meeste wijken en dorpen van de gemeente Venray. Het draagt bij aan de lokale sociale verbinding.

3.2 Met de voorwaarden waarborgen we het gezondheidsbelang

De voorwaarden sluiten aan bij de regels die ook vaak voor houtstook worden gebruikt. Daarmee zijn ze bewezen effectief en maatschappelijk aanvaardbaarder.

4.1 De voorschriften zijn noodzakelijk en afdoende

De voorschriften zijn gebaseerd op de voorschriften die al in gebruik waren bij de ontheffingen. De veranderde vergunningssituatie heeft geen invloed op wat goed en nodig is voor de gezondheid, de veiligheid en het beschermen van het milieu.

5.1 Het beleidskader is gebaseerd op vigerende wet- en regelgeving

Het huidige stookbeleid is dat niet: het is nog gebaseerd op de 'oude' Wet milieubeheer, die is opgegaan in de Omgevingswet. Het beleidskader neemt de aanwijzing in het Besluit activiteiten leefomgeving van het verbranden van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen buiten een installatie als milieubelastende activiteit als uitgangspunt.

5.2 Het beleidskader biedt de gemeente Venray perspectief voor de toekomst

De gemeente geeft hiermee verder gestalte aan haar commitment over haar deelname aan het Schone Lucht Akkoord.

5.3 Het beleidskader biedt duidelijkheid aan belanghebbende inwoners en bedrijven

De meeste burgers houden de wetgeving niet bij en zijn dus niet op de hoogte van de veranderde vergunningssituatie. Met het beleidskader worden ze daarover geïnformeerd. Daarbovenop geven we aan hoe we in de nieuwe situatie van plan zijn te handelen.

5.4 Het proces van het beoordelen van aanvragen wordt efficiënter

Een aantal 'stokers' zal voor alternatieven kiezen, bijvoorbeeld vanwege de extra kosten van een omgevingsvergunning. Initiatieven worden vaker al bij de intaketafel geweigerd. Met het nieuwe beleidskader kan de conclusie 'onwenselijk' immers sneller getrokken worden. Ook als het initiatief wel verder komt is met het beleidskader een groot deel van de afweging al gemaakt.

5.5 Beslissingen over het verlenen van omgevingsvergunningen worden eenduidiger

Het beleidskader bevat ook een afwegingskader voor vergunningverlening. Hiermee hoeft er niet meer van geval tot geval een aparte afweging gemaakt te worden.

6.1 Met versterkt toezicht kunnen we beter optreden tegen overtredingen

Het toezicht is nu bijna uitsluitend in reactie op meldingen. Met meer capaciteit kunnen we vaker preventief en proactief handelen.

6.2 Het bedrag biedt voldoende capaciteit

Het bedrag komt overeen met 200 werkuren per jaar. Daarin kunnen 25 controles door boa's gedaan worden. In seizoen 2023-24 is er ontheffing verleend voor 35 verbrandingsactiviteiten. Er zijn geen verbrandingsactiviteiten zonder ontheffing geconstateerd, maar wat zich buiten het gezichtsveld van de gemeente afspeelt is onbekend.

7.1 Er is geen ruimte binnen de reguliere budgetten en in de bestaande formatie

Dit is nagevraagd bij VTH (toezicht), OR (boa's), MO en RO (gezondheid en veilige leefomgeving).

Kanttekeningen of risico's

1.1 Het kan leiden tot weerstand bij de 'gebruikers' van de ontheffingen

Het besluit kan als onredelijk of als willekeur worden ervaren. Echter, het besluit is uitsluitend gebaseerd op gewijzigde regelgeving. We lichten dat ook toe.

2.1 Het kan leiden tot weerstand bij inwoners

Zij kunnen bijvoorbeeld het besluit ervaren als onnodig of te ver gaand. Dit wordt ondervangen door een dragende motivering in de toelichting (bijlage 2). Inhoudelijke weerstand accepteren we.

2.2 Het levert mogelijk maar een kleine bijdrage aan de vermindering van luchtverontreiniging

Volgens het rapport van de GGD Limburg zijn de belangrijkste bronnen van fijnstof in Noord-Limburg landbouw, industrie en houtstook. Het is belangrijk dat ook de uitstoot vanuit die bronnen vermindert. Echter, de WHO stelt dat iedere vermindering van luchtverontreiniging tot gezondheidswinst zal leiden. Deze uitspraak is vetgedrukt in het genoemde rapport.

3.1 Ook Sint-Maartensvuren geven luchtverontreiniging

Om de luchtverontreiniging te beperken staan we geen nieuwe initiatieven voor Sint-Maartensvuren toe. Een andere optie is om helemaal geen uitzondering te maken voor Sint-Maartensvuren.

6.1 Als er meer inzet nodig is dan ingeschat, is het bedrag niet toereikend

Bijvoorbeeld als boa's en/of toezichthouders veel overtredingen tegenkomen. Of juist als ze onvoldoende kunnen reageren op meldingen. Om dit te voorkomen kan besloten worden een hoger bedrag beschikbaar te stellen, nu of later.

6.2 Door capaciteitsgebrek bij boa's en/of toezichthouders kan er mogelijk onvoldoende toezicht uitgevoerd worden

De capaciteit voor toezicht is eindig en er zijn vele zaken die om toezicht vragen. Ten eerste zal dit in de prioritering en planning van het toezicht afgewogen moeten worden. Ten tweede zijn er mogelijkheden om toezicht op het verbranden van afval in de openlucht aan te laten sluiten op andere werkzaamheden, bijvoorbeeld door bij verplaatsingen te letten op rookontwikkelingen.

6.3 Als er externe inhuur nodig is, is het bedrag niet toereikend

Bij de inschatting is uitgegaan van boa's met een regulier arbeidscontract. De voorkeur is dus een tijdelijke uitbreiding van het contract van een of meer boa's.

6.4 We kunnen niet sturen op extra capaciteit bij toezichthouders

De inzet van toezichthouders milieu wordt bepaald door de RUD en door de toekomstige Omgevingsdienst. Die inzet wordt wel bekostigd door de gemeenten maar dat gebeurt met een vast bedrag. De Omgevingsdienst maakt zelf de prioritering.

Communicatie

- De gemeenteraad wordt geïnformeerd via een raadsinformatiebrief, zie bijlage 3.
- Het nieuwe beleidskader wordt toegelicht in een persbericht, zie bijlage 4.
- We informeren de recente gebruikers van de huidige ontheffingsmogelijkheid per brief over de nieuwe regels en helpen deze, als ze dat willen, met het vinden van alternatieven.

Financiële gevolgen

In 2025 en 2026 in totaal € 10.500.

Normgegevens

Normbedrag boa/toezichthouder (euro per jaar)	96461	J
Arbeidsduur (uur per jaar)	1831	D
Normbedrag boa (euro per uur)	52,68214	$N = J/D$
Gemiddelde tijd voor een controle (uur)	4	T

Controles

Aantal uit te voeren controles boa's	25	A
Aantal boa's per controle	2	B
<i>totaal aantal uren controles boa's</i>	200	$U = T * A * B$
<i>totale kosten controles boa's</i>	10536,43	$K = N * U$

Vervolgtraject besluitvorming

Het Beleidskader treedt in werking na officiële bekendmaking ervan via www.overheid.nl.

Het Ontheffingenbeleid op het verbod om afvalstoffen te verbranden 2009 moet worden ingetrokken. Artikel 5:34 van de APV dient te worden verwijderd.

Voor de implementatie dient een vervolgopdracht gegeven te worden.

Evaluatie

Evaluatie wordt meegenomen in regulier werk.

Bijlagen

Bijlage 1: Beleidskader verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht gemeente Venray

Bijlage 2: Toelichting Beleidskader verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht gemeente Venray

Bijlage 3: Raadsinformatiebrief

Bijlage 4: Persbericht **onder voorbehoud, nog niet gezien door de portefeuillehouder, Communicatie regelt dit verder**

Naslagwerk

Het derde Landelijk afvalbeheerplan (LAP3): de [website LAP3](#)

[Rapport Luchtkwaliteit en gezondheid in Limburg \(ggdlimburgnoord.nl\)](#)

Het Schone Lucht Akkoord (SLA): de [tekst van het akkoord \(overheid.nl\)](#) en de [website Schone lucht akkoord](#)

De Gezondste regio: de [Regiovisie Noord-Limburg 2040](#) en de [website De Gezondste Regio](#)

De [Omgevingsvisie Venray](#)

Beleidskader verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht gemeente Venray

Krachtens de Omgevingswet is het verboden om zonder omgevingsvergunning buiten een installatie bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen te verbranden. Krachtens de Wet milieubeheer is het verboden om huishoudelijke afvalstoffen die nog niet zijn ingezameld of afgegeven te verbranden; burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van dit verbod.

Om redenen van gezondheid, kwaliteit van de leefomgeving, bescherming van de luchtkwaliteit en een doelmatig beheer van afvalstoffen is het toestaan van verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht niet wenselijk. De principiële conclusie is dan ook dat we zeer terughoudend moeten zijn met het verlenen van omgevingsvergunningen of ontheffingen voor het verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht.

Vanwege het traditioneel-culturele belang geven we voor nu enige ruimte om minder terughoudend te zijn met het verlenen van omgevingsvergunningen voor traditionele vuren. We stellen daarbij wel voorschriften zodanig dat het gezondheidsbelang voldoende wordt gewaarborgd. We sluiten daarbij aan bij de regels die ook vaak voor houtstook worden gebruikt: alleen schoon en droog hout, niet bij code rood van de stookwijzer.

Niettegenstaande het traditioneel-culturele belang willen we wel duidelijk toewerken naar een vreugdevuurvrije toekomst. Dit doen we door:

- aanvragers nadrukkelijk te wijzen op de gezondheidseffecten en aan te spreken op hun medeverantwoordelijkheid voor een gezonde leefomgeving;
- alleen omgevingsvergunningen te verlenen voor op dit moment bestaande vuren;
- alleen omgevingsvergunningen te verlenen voor maximaal 5 jaar, met de voorwaarde dat als deze twee jaar achtereen niet gebruikt is ze wordt ingetrokken;
- iedere 5 jaar opnieuw te bezien of vreugdevuren nog 'van de tijd' zijn.

Overigens is voor elke vuurstapel ook een evenementenmelding of -vergunning nodig.

In onvoorziene situaties kan het voorkomen dat het algemeen belang mogelijk toch het beste gediend is met het verlenen van een omgevingsvergunning of een ontheffing. In zo'n geval zal de vergunning of ontheffing alleen verleend worden als er geen alternatief is met een kleinere impact op de doeleinden van gezondheid en kwaliteit van de leefomgeving. De aanvrager zal dus onderzoek moeten doen naar alternatieven en hun impact en moeten onderbouwen/aantonen waarom het verbranden het alternatief is met de minste impact dat het probleem in de situatie oplost.

Aan een omgevingsvergunning of ontheffing voor het verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht worden met het oog op de gezondheid, de veiligheid en het beschermen van het milieu de volgende voorschriften verbonden:

1. Er mag alleen tussen zonsopgang en zonsondergang worden gestookt.
2. De stooklocatie, behoudens voor vreugdevuren, bevindt zich buiten de bebouwde kom.
3. Alleen de in de vergunning genoemde afvalstoffen mogen worden verbrand.
4. Om uitloging naar de bodem te voorkomen moeten de afgekoelde asresten binnen twee dagen na het verbranden worden verwijderd. De asresten moeten zodanig worden opgeslagen dat geen direct contact met de bodem mogelijk is. De asresten moeten als bedrijfsafval worden afgevoerd.
5. Om verontreiniging van het oppervlaktewater te voorkomen dient de afstand van de stookplaats tot het oppervlaktewater minimaal 10 meter te bedragen.
6. Om natuurbranden te voorkomen is het bij fase 2 van natuurbrandrisico verboden om te stoken. Zie hiervoor natuurbrandrisico.nl.
7. Er mag ten hoogste 15 m³ hout verbrand worden.
8. De stookplaats is op minstens 30 meter afstand van gebouwen, bovengrondse tanks en bomen gelegen.
9. De stookplaats is op minstens 100 meter afstand van bos, heide of brandgevaarlijke objecten gelegen.
10. Er mag niet meer dan één brandstapel tegelijkertijd worden aangestoken en worden verbrand.
11. De verbranding mag alleen plaatsvinden onder voortdurende controle van een meerderjarig persoon. Deze persoon moet in het bezit zijn van onderhavige vergunning en deze op verzoek tonen aan brandweer, politie en/of gemeentelijke milieumedewerkers.
12. Bij het onbeheersbaar worden van de brand waarschuwt de onder het vorige voorschrift genoemde persoon de brandweer via het centrale alarmnummer 112.
13. Als hulpbrandstof bij het aansteken mag alleen stro of papier worden gebruikt.
14. De ontstekingsbron mag geen grotere omvang hebben dan die van een handfakkel of gasbrander.
15. De van de brandstapel vrijkomende rook verbrandingsgassen en vliegvuur mogen geen verkeersonveilige situatie op de openbare weg veroorzaken, dan wel leiden tot hinder of overlast bij omwonenden.
16. Verbranding is niet toegestaan bij mist en bij code rood van de [Stookwijzer](#).
17. Tijdens de verbranding dienen voldoende brandblusmiddelen aanwezig te zijn om het vuur te kunnen blussen of te controleren.
18. De toezichthouder draagt er zorg voor dat de brandende resten van de brandstapel worden geblust alvorens het toezicht wordt beëindigd.
19. Aanwijzingen van brandweer, politie en/of gemeentelijke milieumedewerkers moeten altijd worden opgevolgd.

Actieplan invulling en uitvoering

1. Actualiseren regelgeving

Ruimtelijk: het opnemen van nieuwe regelgeving, aanvullend op het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), in het Omgevingsplan, voor bedrijfsafvalstoffen, gevaarlijke afvalstoffen en ingezamelde en afgegeven huishoudelijke afvalstoffen, binnen het thema milieu. Dit inclusief regels wanneer wel en niet een omgevingsvergunning verleend dan wel geweigerd mag/moet worden.

Orde en veiligheid: het opnemen van regelgeving in de APV voor niet-ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen, als gewijzigd artikel 5:34. Dit inclusief regels wanneer wel en niet een ontheffing verleend dan wel geweigerd mag/moet worden.

2. Afwikkeling

Intrekken van het Ontheffingenbeleid op het verbod om afvalstoffen te verbranden 2009.

3. Vooruitlopend op ...

Voor een overgangsregeling biedt de Omgevingswet geen ruimte.

Vooruitlopend op juridische inpassing in het Omgevingsplan en de APV kan er al gehandeld worden overeenkomstig dit beleid, omdat zowel het Bal als de Wet milieubeheer in de nieuwe versie al vigerend recht zijn.

4. Processen en werkafspraken

Vergunningsverlening: het geven van instructie en training aan vergunningsverleners in de toepassing van de regels wanneer wel en niet een omgevingsvergunning of ontheffing verleend dan wel geweigerd mag/moet worden.

Toezicht: het bekend maken van toezichthouders met de regels, werkafspraken maken over het toezicht op het verbranden van afvalstoffen in de openlucht, met als uitgangspunt: waar rook is, is vuur.

5. Preventie

Jaarlijks in september, dus vóór wat het 'stookseizoen' genoemd werd, een (pers)bericht waarin we de onwenselijkheid van het verbranden van afvalstoffen in de openlucht benadrukken, en dat we daarom zeer terughoudend zijn met het verlenen van omgevingsvergunningen en ontheffingen voor het verbranden van afvalstoffen in de openlucht.

6. Toezicht

Budget vrijmaken voor toezicht op het verbranden van afvalstoffen in de openlucht. Dit zowel voor controle van verleende omgevingsvergunningen en ontheffingen als controle op het verbranden van afvalstoffen in de openlucht zonder vergunning of ontheffing. Hierbij is er een rol voor toezichthouders milieu en voor boa's.

7. Handhaving

Bij het constateren van een overtreding zal als de overtreding nog voortduurt – dat wil zeggen als er nog verbranding plaatsvindt – de verbranding zo spoedig mogelijk worden stilgelegd. Om ervoor te zorgen dat de overtreding daarna niet nogmaals plaatsvindt, is er de volgende escalatieladder:

Overtreding	Actie bij 1 ^e overtreding	Actie bij 2 ^e overtreding	Actie bij 3 ^e overtreding
Verbranden zonder vergunning of ontheffing	Stilleggen van de verbranding	Stilleggen + last ter voorkoming van herhaling	Stilleggen + innen last + hogere last
Niet houden aan voorschriften vergunning of ontheffing	Stilleggen + waarschuwing	Stilleggen + last ter voorkoming van herhaling	Stilleggen + innen last + vooraankondiging intrekken vergunning

Bij ernstiger zaken kan ook besloten worden om strafrechtelijk op te treden. Hierbij wordt de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) gebruikt.

Citeertitel

Dit beleidskader kan worden geciteerd als Beleid verbranden afvalstoffen Venray.

Toelichting Beleidskader verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht gemeente Venray

1 Achtergrond

1.1 Ruimtelijke wetgeving

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) worden in de hoofdstukken 2 tot en met 5 regels gesteld over milieubelastende activiteiten. Volgens artikel 2.2 van het Bal zijn die regels onder andere gesteld met het oog op het beschermen van de gezondheid, het beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de lucht en een doelmatig beheer van afvalstoffen. In artikel 3.40d van het Bal wordt het verbranden van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen buiten een installatie aangewezen als milieubelastende activiteit. Hieronder valt ook het verbranden van ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen. Met artikel 5.1 van de Omgevingswet (ow) en artikel 3.40d van het Bal is het daarmee verboden zonder omgevingsvergunning deze activiteiten te verrichten.

Volgens de Wet milieubeheer artikel 10.2 lid 1 is het verboden om huishoudelijke afvalstoffen die nog niet zijn ingezameld of afgegeven te verbranden.

1.2 Oude versie Wet milieubeheer en APV

Volgens artikel 10.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer zoals die wet luidde direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, was het verboden om buiten een inrichting afvalstoffen te verbranden. Volgens lid 2 kon bij of krachtens algemene maatregel van bestuur, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet, voor daarbij aangegeven categorieën van gevallen vrijstelling worden verleend van het verbod, bedoeld in het eerste lid. Volgens artikel 10.63, eerste lid, konden burgemeester en wethouders, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet, ontheffing verlenen van het in artikel 10.2, eerste lid, gestelde verbod, voor zover het geen gevaarlijke afvalstoffen betreft.

De uitwerking van dit alles staat nu nog in artikel 5.34 van de APV. In dit artikel wordt een uitzondering gemaakt voor het 'stookseizoen', waarin het volgende is toegestaan:

- a. het verbranden van kerstbomen en het stoken van Sint Maartensvuren;
- b. het verbranden van snoei- en sprokkelhout waarvoor de Plantenziektkundige dienst een aanzegging heeft afgegeven in het kader van de Plantenziektwet of daarvan afgeleide AMvB's;
- c. het verbranden van snoei- en sprokkelhout dat vrijkomt bij het gezond houden van de aanplant bij fruitteeltbedrijven en boom- en rozenkwekerijen;
- d. het verbranden van snoei- en sprokkelhout dat afkomstig is van onderhoud aan de erfbeplanting van agrarische bedrijven en woonerven en van landschapselementen in het buitengebied van de gemeente;

- e. het verbranden van genetisch gemodificeerd plantmateriaal indien dit op basis van een wettelijke regeling dan wel een verleende vergunning is vereist.

Dit 'stookseizoen' moet door het college worden aangewezen en voorschriften waaraan het stoken moet voldoen moeten worden gepubliceerd. Daarnaast geeft lid 6 geeft het college de mogelijkheid om in individuele gevallen ontheffing te verlenen. Er is een ontheffingenbeleid, de laatste vindbare versie is van 2009. Hierin is ervoor gekozen om uit te gaan van een ontheffing voor de duur van de periode die loopt van 1 oktober tot 30 april.

1.3 Huidige Wet milieubeheer

Volgens de huidige Wet milieubeheer artikel 10.2 lid 1 is het verboden om huishoudelijke afvalstoffen die nog niet zijn ingezameld of afgegeven te verbranden. Volgens lid 2 kan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet, voor daarbij aangegeven categorieën van gevallen vrijstelling worden verleend van het verbod, bedoeld in het eerste lid. Volgens artikel 10.63, eerste lid, kunnen burgemeester en wethouders, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet, ontheffing verlenen van het in artikel 10.2, eerste lid, gestelde verbod, voor zover het geen gevaarlijke afvalstoffen betreft.

1.4 Landelijk afvalbeheerplan

Het nu geldende derde Landelijk afvalbeheerplan (LAP3) stelt:

'Verbranding van afvalstoffen in de openlucht is in principe ongewenst. Uit het oogpunt van bescherming van de luchtkwaliteit is verbranding van afvalstoffen in de openlucht eveneens niet gewenst. Bekend is immers dat grootschalige verbranding in de openlucht leidt tot forse emissies van onder meer fijnstof.

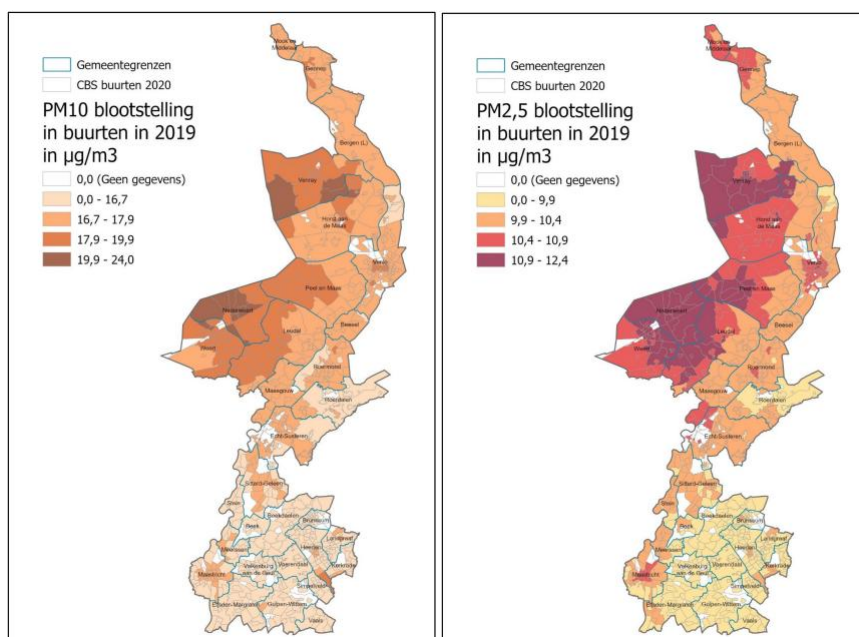
Het is gewenst dat gemeenten in hun omgevingsplannen beleid vaststellen over het verbranden van afvalstoffen in de openlucht en hierbij uitgaan van het uitgangspunt dat dit vanuit doelmatig beheer van afvalstoffen en vanwege bescherming van de luchtkwaliteit in beginsel ongewenst is en alleen bij uitzondering kan worden toegestaan.'

1.5 Het Schone Lucht Akkoord

Op 7 december 2020 heeft Venray zich aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord. Het doel van dit akkoord is om gezamenlijk de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren, met als beoogd resultaat een gezondheidswinst van minimaal 50 procent in 2030 ten opzichte van 2016.

1.6 Luchtkwaliteit

Volgens het [Rapport Luchtkwaliteit en gezondheid in Limburg](#) voldoet in Limburg geen enkele gemeente aan de gezondheidskundige advieswaarden voor luchtkwaliteit van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO, 2021). Volgens ditzelfde rapport is de luchtkwaliteit in de gemeente Venray slechter dan in de meeste andere Limburgse gemeenten. Met name de blootstelling aan fijnstof, zowel PM10 als PM2,5, is bovenmatig hoog.



De gezondheidseffecten die inwoners van Venray ondervinden ten gevolge van het inademen van luchtverontreiniging komen overeen met het dagelijks meerroken van ruim vijf sigaretten. De conclusie van dit rapport is dan ook: iedere verbetering van de luchtkwaliteit betekent gezondheidswinst.

1.7 Gebruik van ontheffingen

Voor het verbranden van snoeiafval wordt van de mogelijkheid tot ontheffing geregeld, maar beperkt, gebruik gemaakt. Sinds corona gaat dat om de volgende aantallen:

	2024	2023- 2024	2022- 2023	2021- 2022	2020- 2021	2019- 2020	totaal
Blitterswijck		2	2	2	2	4	12
Geijsteren				1			1
Heide		1	1	1	3	2	8
Leunen				1			1
Merselo				1	1	1	3
Oirlo	1					2	3
Wanssum		1	1	1	1	1	5
Ysselsteyn				2		3	5
totaal	1	4	4	9	7	13	38

De ontheffing in Oirlo in 2024 betreft een geval van bacterievuur.

Het houden van Sint Maartensoptochten zou via een 'stookontheffing' moeten worden geregeld, maar is de laatste jaren in de praktijk geregeld via evenementenmeldingen of, in een enkel geval, een evenementenvergunning. In één geval is er naar aanleiding van een evenementenmelding ook een stookontheffing verleend.

Sinds corona gaat dat om de volgende aantallen:

	2024	2023	2022	2021	totaal
Blitterswijck		1	1	1	3
Oostrum		1	1	1	3
Wanssum	1	1	1	1	4
Venray Oranjestad		1	1	1	3
Venray Brabander		1	1		2
Venray Brukske				1	1
totaal	1	5	5	5	16

Bij de melding in Blitterswijck in 2021 is een stookontheffing verleend.

1.8 Regionale context

Omliggende gemeenten gaan verschillend om met de nieuwe regelgeving over het verbranden van afvalstoffen geïntroduceerd door de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Van de zeven aangeschreven gemeenten hebben er drie niet gereageerd. Op de websites van deze gemeenten wordt er niet gerefereerd aan de Omgevingswet en blijkt dat het verbranden van snoeiafval nog via ontheffing of melding geregeld is.

De reacties van de vier gemeenten die wel gereageerd hebben zijn samengevat als volgt:

- De gemeente Venlo gaat er nog soepel mee om en verdere besluitvorming gaat in 2025 plaatsvinden.
- De gemeente Bergen werkt nog met ontheffingen. Wel is per 1 januari de uitzondering voor het stoken van snoeihout geschrapt. Dit is hoofdzakelijk gedaan vanuit toezichtsoogpunt, want het is niet altijd duidelijk wat er wordt verbrand. Met een algeheel verbod is het zeker dat er geen afvalstoffen worden verbrand die niet mogen worden verbrand. Met vreugdevuren zijn er in de praktijk geen problemen.
- De gemeenten Land van Cuijk haalt een keer per jaar in het buitengebied snoeihout van particulieren op. Stoken van bedrijfsafval is verboden, maar dat staat nog in de APV.
- De gemeente Boekel haalt een keer per jaar in het buitengebied snoeihout van particulieren op. Voor boeren en tuinders zijn er momenten waarop ze met groot materieel schoon snoeihout naar een inzamellocatie kunnen brengen. Ander bedrijfsafval moeten ze zelf (laten) afvoeren.

1.9 Besmettelijk ziek hout

Volgens de Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende afvalstoffen valt besmettelijk ziek hout onder gevaarlijke afvalstoffen.

H 9 „Infectueus”: stoffen en preparaten die levensvatbare micro-organismen of hun toxinen bevatten waarvan bekend is of waarvan sterk wordt vermoed dat zij ziekten bij de mens of bij andere levende organismen veroorzaken.

Mail naar naktuinbouw:

De NVWA adviseert dat met bacterievuur besmet materiaal het beste ter plekke verbrand kan worden. Dat hebben wij tot nu toe, op basis van jullie constatering, ook telkens toegestaan.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de regelgeving over het verbranden van afvalstoffen veranderd. Dit geldt nu als een milieubelastende activiteit, waar een omgevingsvergunning voor vereist is. Wij zijn daarom ons beleid aan het herzien.

De vraag die daarbij opkomt is: is er een andere verantwoorde, minder milieubelastende manier om met bacterievuur besmet materiaal te vernietigen? Meer algemeen, zijn er voor alle plantenziekten alternatieven voor verbranden, of zijn er plantenziekten waarbij verbranden de enige verantwoorde manier is om besmet materiaal te vernietigen?

Antwoord van naktuinbouw:

Verbranden

Wat ons betreft is verbranden een verantwoorde manier om Bacterievuur onschadelijk te maken. Wij benoemen dit echter niet in de aanzeggingen die wij versturen.

Verantwoorde werkwijze

Wij adviseren om het besmette materiaal altijd na het rooien of zetten 2 dagen, of nog liever 3 dagen te laten liggen.

Voorals het nog vervoerd moet worden is dat een must. Na het uitdrogen van het gewas is het al nagenoeg onschadelijk.

Men kan het vervolgens versnipperen, begraven, composteren of verbranden.

Aanzegging

Hieronder vind u de tekst zoals we die gebruiken in de aanzeggingen:

- De aangewezen plant(en) geheel verwijderen door rooien of door het net boven de grond afzagen van de plant en de overblijvende stobbe(n) te doden door behandeling met een wortel dodend middel.
- De verwijderde planten of plantendelen onschadelijk* maken door versnipperen**, begraven of composteren.

* Bij onschadelijk maken dient eventueel vervoer naar de plaats waar dit gebeurt zodanig te geschieden, dat verspreiding van de ziekte wordt voorkomen.
De aanwijzingen van de keurmeester Naktuinbouw dienen hierbij te worden opgevolgd.

** Versnipperen:

- Door de snippers in een afgesloten wagen te blazen en af te voeren om elders te composteren of te verbranden. Of om elders op een fytosanitair verantwoorde wijze te storten en af te dekken met grond.
- Alleen indien alle waardplanten in een beplanting bovengronds in hun geheel worden verwijderd en de stobben zijn gedood, mogen de snippers in de beplanting worden teruggeblazen.

2 Afweging en conclusie

Alles wijst erop dat het toestaan van verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht niet wenselijk is. De principiële conclusie is dan ook dat we zeer terughoudend moeten zijn met het verlenen van omgevingsvergunningen en ontheffingen voor het verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht. De overblijvende vragen zijn: in welke uitzonderingsgevallen zijn we bereid het verlenen van een omgevingsvergunning of ontheffing te overwegen, en op basis van welke criteria nemen we in die gevallen een besluit?

2.1 Mogelijke uitzonderingen

2.1.1 Snoeiafval van bedrijven

Omdat het hier om bedrijfsafval gaat, is optie van een ontheffing, zoals in de APV het geval was, niet meer beschikbaar. Het gaat er dus om of we een omgevingsvergunning willen verlenen.

Er zijn voldoende alternatieven, zoals de buurgemeenten laten zien. Het inzamelen van bedrijfsafval is geen taak van de gemeente. Bovendien zou het ophalen of anderszins faciliteren van het verwijderen van snoeiafval van bedrijven geweld doen aan het gelijkheidsbeginsel, omdat we andere bedrijven geen vergelijkbare faciliteiten bieden voor het verwijderen van hun bedrijfsafval.

De impact van het verbieden is klein: de laatste jaren hebben slechts 4 bedrijven van ontheffingen gebruik gemaakt. De vraag is ook in hoeverre deze bedrijven überhaupt van een omgevingsvergunning gebruik zouden willen maken. De vraag is wel of we daarmee al het stoken van snoeiafval in beeld hebben.

De impact van het verbranden op de luchtvervuiling is niet klein. Het zijn per bedrijf aanzienlijke hoeveelheden hout die verbrand worden, tot 15 m³ per keer en tot 10 keer per jaar. Dit is ook geen schoon hout.

In het licht van de ambities willen we dus voor dit geval geen uitzondering maken op de principiële conclusie zeer terughoudend te zijn met het verlenen van omgevingsvergunningen.

2.1.2 Besmettelijk ziek hout

Zoals uit de informatie van naktuinbouw blijkt, is er hier ook een acceptabel alternatief. De laatste jaren is het ook zeer weinig voorgekomen. Ook voor dit geval is er dus geen reden om af te wijken van de principiële conclusie zeer terughoudend te zijn met het verlenen van omgevingsvergunningen.

2.1.3 Kerstbomen

Als kerstbomen gezamenlijk worden verbrand is het ingezameld huishoudelijk afval en valt dit onder het verbranden van bedrijfsafval, waarvoor de optie van een ontheffing niet beschikbaar is.

Bij een gezamenlijke kerstbomenverbranding gaat het doorgaans om een aanzienlijke stapel – dat is juist de lol ervan. De verbranding vindt plaats in de nabijheid van (woon)bebouwing, misschien niet in de onmiddellijke nabijheid, maar door de grootte van het vuur verspreidt de verontreiniging en de overlast zich over een groter gebied waardoor het toch de bebouwing bereikt. Ook vindt de verbranding plaats in de winter, met vaker windstil weer of mist. De kerstbomen bevatten nog naalden en zijn meestal niet voldoende gedroogd. De impact van de verbranding op de luchtvervuiling is dus groot.

Als de kerstbomen afzonderlijk door een particulier worden verbrand is het niet-ingezameld huishoudelijk afval. In dit geval gaat het dus om het verlenen van een ontheffing.

Voor particuliere kerstboomverbranding gelden vergelijkbare argumenten. De 'stapel' is wel klein, maar de afstand tot (woon)bebouwing is ook kleiner, en het blijft winter. De impact van de verbranding op de luchtvervuiling blijft dus verhoudingsgewijs groot, en daarmee in absolute zin groot omdat het potentieel om vele particulieren gaat.

In beide gevallen is de milieubelasting dus zodanig dat het gezondheidsbelang voorgaat en we dus vasthouden aan de principiële conclusie zeer terughoudend te zijn met het verlenen van omgevingsvergunningen dan wel ontheffingen.

2.1.4 Sint Maartensvuren

Wat geldt voor gezamenlijke verbranding van kerstbomen geldt ook voor Sint Maartens- of andere vreugdevuren. Het enige wat mogelijk anders is, is het traditioneel-culturele aspect. Ergens in de toekomst zal gezegd worden dat vreugdevuren 'niet meer van deze tijd' zijn, maar die tijd is nog niet aangebroken.

We willen dus enige ruimte geven om minder terughoudend te zijn met het verlenen van omgevingsvergunningen voor traditionele vuren. We stellen daarbij wel voorwaarden zodanig dat het gezondheidsbelang voldoende wordt gewaarborgd. We sluiten daarbij aan bij regels die ook vaak voor houtstook worden gebruikt: alleen schoon en droog hout, niet bij mist of bij code rood van de [Stookwijzer](#). Ten tweede willen we wel duidelijk toewerken naar een vreugdevuurvrije toekomst. Dit doen we door:

- aanvragers nadrukkelijk te wijzen op de gezondheidseffecten en aan te spreken op hun medeverantwoordelijkheid voor een gezonde leefomgeving
- alleen omgevingsvergunningen te verlenen voor op dit moment bestaande vuren
- alleen omgevingsvergunningen te verlenen voor maximaal 5 jaar, met de voorwaarde dat als deze twee jaar achtereen niet gebruikt is ze worden ingetrokken
- iedere 5 jaar te opnieuw te bezien of vreugdevuren nog 'van de tijd' zijn.

Merk op dat in de meeste gevallen voor elke vuurstapel ook een evenementenmelding of -vergunning nodig zal zijn.

2.1.5 Onvoorziene situaties

Naast de hierboven genoemde voorziene mogelijke uitzonderingen blijven nog onvoorziene situaties over waarin het algemeen belang mogelijk toch het beste gediend is met het afgeven van een omgevingsvergunning of ontheffing. Dat is in een dergelijke situatie het geval, als een ander belang dan gezondheid en kwaliteit van de leefomgeving duidelijk zwaarder weegt, en wel zo zwaar dat de bijkomende negatieve effecten op gezondheid en kwaliteit van de leefomgeving gerechtvaardigd zijn. Vanwege het grote belang van gezondheid en kwaliteit van de leefomgeving is dat eigenlijk alleen als die effecten zo goed als onvermijdelijk zijn, met andere woorden, als er geen alternatief is met een kleinere impact op deze doeleinden. De aanvrager zal dus onderzoek moeten doen naar alternatieven en hun impact en moeten onderbouwen/aantonen waarom het verbranden het alternatief is met de minste impact dat het probleem in de situatie oplost.

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 1 juli 2025

Ons kenmerk

Pagina 1 van 2

Behandeld door Medewerker VTH

Datum uw brief

Uw kenmerk

Onderwerp Beleid verbranden afvalstoffen Venray

Beste leden van de raad,

Vandaag hebben wij het 'Beleidskader verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht gemeente Venray' vastgesteld. Het Beleidskader treedt in werking na officiële bekendmaking ervan via www.overheid.nl.

Het doel van het beleidskader is tweeledig:

- Een geactualiseerd 'stookbeleid' dat aansluit bij de vereisten volgens of krachtens de Omgevingswet en de per 1 januari 2024 gewijzigde Wet milieubeheer;
- Een verbetering van de gezondheid, kwaliteit van de leefomgeving en van de luchtkwaliteit. Dit laatste sluit aan bij het doel van het Schone Lucht Akkoord om gezamenlijk de luchtkwaliteit in Nederland permanent te verbeteren. De gemeente Venray is aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord.

Het uitgangspunt van het beleidskader is om zeer terughoudend te zijn met het verlenen van omgevingsvergunningen of ontheffingen voor het verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht. Hierbij wordt onder voorwaarden een uitzondering gemaakt voor traditionele vuren. Het beleidskader bevat een uitvoeringplan voor juridische inpassing in het Omgevingsplan en de APV en voor versterkt toezicht. Budget voor dit toezicht wordt gevonden in de algemene middelen.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de secretaris,

M.C. Uitdehaag

E.G.J. Voorn

Onderwerp

Verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht

Datum

Datum verzending

Berichtnummer

nog in te vullen

Pagina

1 van 1

Gemeente Venray pakt luchtvervuiling aan: minder vuur stoken in de openlucht

De gemeente Venray wil terughoudender omgaan met het verlenen van vergunningen en ontheffingen voor het stoken van vuur in de openlucht. Het college van burgemeester en wethouders heeft op dinsdag (1 juli 2025) daarvoor een nieuw beleidskader vastgesteld. Een belangrijke uitzondering geldt voor bestaande Sint-Maartensvuren, vanwege hun traditioneel-culturele waarde.

Verbeteren van de luchtkwaliteit

Bij het verbranden van afvalstoffen komen schadelijke stoffen vrij, zoals fijnstof, koolmonoxide en stikstofoxiden. Dat is slecht voor de luchtkwaliteit. En die laat in heel Limburg al te wensen over: geen enkele Limburgse gemeente voldoet aan de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO).

Sinds 2020 is Venray aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord. Met dit landelijke initiatief zetten Rijk, provincies en gemeenten zich in voor een structurele verbetering van de luchtkwaliteit in Nederland. Het ontmoedigen van het verbranden van afvalstoffen en vuur stoken in de openlucht past bij die ambitie.

Extra controles en handhaving

Om ongeoorloofd vuur stoken tegen te gaan, stelt de gemeente ruim € 10.000 beschikbaar voor extra toezicht en handhaving in 2025 en 2026. "We hebben een verantwoordelijkheid om de lucht die we inademen schoner te maken, voor onze eigen gezondheid én voor die van toekomstige generaties", zegt wethouder Daan Janssen. "Daar hoort bij dat we kritisch kijken naar waar en wanneer vuur stoken nog verantwoord is."

Noot aan de redactie/Niet voor publicatie

Voor meer informatie kun je contact opnemen met de persdesk van de gemeente Venray, tel: 06 – 18 29 62 82.